

Handleiding schorsing en verwijdering INOS

Inleiding

Deze handleiding is bedoeld om de scholen die ressorteren onder het bevoegd gezag van INOS te helpen bij een situatie waarin schorsing of verwijdering het geval kan zijn. Dit document bevat voor de directeuren en IB-ers handvatten en een stappenplan bij schorsing en/of verwijdering. Op deze manier wordt beoogd om procedurele vormfouten in dergelijke procedures zoveel als mogelijk te voorkomen. Ook wordt hierin duidelijk gemaakt op welk moment het van belang is om het bestuur te betrekken bij een (conflict)situatie die leidt tot schorsing of verwijdering.

Algemene gedragsnormen

Binnen INOS gelden de volgende algemene gedragsnormen:

- Wij gaan binnen INOS op basis van wederzijds respect en gelijkwaardigheid met elkaar om.
- Wij respecteren ieders persoonlijke integriteit (zowel fysiek als emotioneel), afkomst, (seksuele) geaardheid, geslacht en geloofsovertuiging.
- Wij hanteren respectvol taalgebruik (niet seksistisch, grof, kwetsend, of godslasterlijk). In de INOS gedragscode zijn deze algemene normen concreet uitgewerkt voor verschillende situaties.

Let op! Het is van belang om in een protocol schorsing en verwijdering geen expliciete gronden op te nemen voor schorsing of verwijdering. Probeer altijd gebruik te maken van voorbeelden zodat wanneer een bepaalde grond ontbreekt, er niet onder verwijdering uitgekomen kan worden.

Schorsing

Voorafgaand aan de schorsing

Dossieropbouw

Om tot een schorsingsbesluit te komen moet sprake zijn van een grondslag voor de schorsing. Een grondslag voor schorsing is niet in de wet vastgelegd. Het bestuur van INOS mag dus zelf beslissen wanneer een leerling wordt geschorst en voor welke duur. Mocht er een incident voorvallen dat kan leiden tot een schorsingsbesluit, dan moet dit zo objectief en neutraal als mogelijk worden opgenomen in het dossier. Benoem hierbij ook concreet alle feiten waarop je het schorsingsbesluit wil baseren. Ook wanneer deze feiten en omstandigheden voor ouders niet fijn zijn om te lezen. Dossieropbouw is van belang voor het in redelijkheid nemen van een beslissing met betrekking tot een schorsing.

Redenen voor schorsing

Bij een schorsing wordt de leerling gedurende een periode niet meer toegelaten tot het onderwijs op school. Bij het nemen van een schorsingsbesluit moet worden gekeken naar de vraag of de school het schorsingsbesluit in redelijkheid heeft kunnen nemen. De vraag is of de schorsing in verhouding staat tot het vergrijp of het gedrag van de leerling. De school moet dus een belangenafweging maken. Is er bijvoorbeeld een lichter middel dan schorsing mogelijk waarmee hetzelfde doel bereikt kan worden?

Een school kan verschillende redenen hebben om aan een leerling een schorsing op te leggen. Omdat INOS haar beleidsvrijheid hierin wil behouden, is afgestapt van een protocol schorsing en verwijdering. Immers, met een dergelijk protocol dient INOS zich hieraan te houden. Wanneer zij van mening is dat in sommige gevallen sprake dient te zijn van een schorsing, terwijl dit niet in het protocol is opgenomen, mag INOS niet overgaan tot schorsing. Reden waarom INOS af heeft gezien van een protocol schorsing en verwijdering. Bij een schorsing kan sprake zijn van verschillende redenen. Gedacht kan worden aan:

- Fysiek geweld tegen medeleerling en/of leerkracht;
- Vernieling schooleigendommen;
- Bedreiging van een leerling.

Een school mag een leerling in beginsel niet schorsen voor het gedrag van de ouders. Dat kan alleen als sprake is van een bedreigende situatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- fysiek geweld van ouders op het schoolplein;
- het intimideren/bedreigen van het personeel van de school;
- het intimideren/bedreigen van andere leerlingen of ouders van leerlingen op school.

Alle voornoemde voorbeelden zijn slechts voorbeelden en zijn geen limitatieve redenen waarop een schorsingsbesluit kan worden gebaseerd.

Is een time-out een schorsing?

Let op! Bij een time-out is feitelijk sprake van een schorsing en zo wordt dit in de praktijk door een commissie of een rechter ook gezien.

Het komt voor dat scholen een leerling niet schorsen maar een time-out geven, een cooldown periode opleggen van minimaal een dagdeel, of de leerling feitelijk de toegang tot de school ontzeggen voor een aantal dagen. Verschillende commissies en rechters hebben al verschillende keren geoordeeld dat wanneer een leerling feitelijk de toegang tot het onderwijs op de school wordt ontzegd, er dus sprake is van een schorsing in de zin van de wet. In dat geval zijn de regels over schorsing van toepassing en zal de school zich daaraan moeten houden.

Het nemen van een schorsingsbesluit

1. Enkel het College van Bestuur van INOS (bevoegd gezag) is bevoegd tot het nemen van een schorsingsbesluit op grond van de Wet op het primair onderwijs.

Let op! Strikt genomen is de directeur van de school dus niet bevoegd om een schorsingsbesluit te nemen. Wat doe je dan als directeur?

- a. Stel het College van Bestuur ervan op de hoogte dat je een schorsingsbesluit wilt nemen en voer (telefonisch) overleg met het College van Bestuur indien je dat noodzakelijk acht. Dit kan met onze regisseur Jeugd en/of bestuurssecretaris;
- b. Omschrijf zo gedetailleerd en uitgebreid mogelijk in een briefvorm gericht aan ouders de feitelijke situatie die zich voorafgaand aan de schorsing heeft voorgedaan. Bereid het schorsingsbesluit dus voor het College van Bestuur dus voor;
- c. Een school mag een leerling in principe maximaal één week aaneengesloten schorsen. Dit zijn in totaal dus vijf schooldagen. Geef aan het College van

- Bestuur aan voor hoeveel dagen de leerling dient te worden geschorst. Een schorsing mag niet langer duren dan de wettelijk toegestane termijn;
- d. Laat het College van Bestuur de conceptversie van het schorsingsbesluit nakijken en zorg ervoor dat het College van Bestuur het schorsingsbesluit ondertekent.
2. Wanneer het College van Bestuur het schorsingsbesluit heeft nagekeken, aangepast, gefinaliseerd en ondertekend, wordt deze teruggezonden naar de directeur.
 3. De school moet voornoemd besluit schriftelijk bekend maken en bevestigen aan de ouders van de leerling. De school verstuurt het definitieve schorsingsbesluit per aangetekende en gewone post en tevens per e-mail aan ouders. De school kan ervoor kiezen om ouders ook telefonisch op de hoogte te stellen van het schorsingsbesluit.
 4. Als de schorsing langer dan een dag duurt, dan zal het College van Bestuur de onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen op de hoogte brengen. Let op! Ook dit is een wettelijke verplichting.
 5. Tijdens de schorsing worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden. Schorsing mag niet betekenen dat het maken van toetsen (denk aan Cito entree- of doorstroomtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.
 6. Vervolgens worden de betrokken ouders/verzorgers door de directie uitgenodigd voor een gesprek over de schorsing. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
 7. Van voornoemd gesprek met de ouders wordt een gespreksverslag gemaakt. Dit verslag wordt aan de ouders/verzorgers gemaild en in het leerlingendossier van de geschorste leerling opgeslagen.
 8. Het gespreksverslag en de eventuele afspraken ten aanzien van de oplossingsmogelijkheden wordt ter kennisgeving verstuurd naar het College van : College van Bestuur (bevoegd gezag), Postbus 3513, 4800 DM Breda Ook kan worden gemaild naar: inos_cvb@inos.nl
 9. Het kan voorkomen dat ouders vinden dat hun zoon of dochter onterecht is geschorst. Als ouders er in zo'n situatie niet met de school uitkomen, kunnen zij zich wenden tot het College van Bestuur in plaats van tot de schooldirectie. Het College van Bestuur kan dan een bemiddelende rol aannemen in de situatie, ook al heeft zij op papier het besluit genomen. Feit blijft wel dat dit op het dringende en noodzakelijke advies van de schooldirectie is gedaan. Wanneer ouders zich willen wenden tot het schoolbestuur, zal een gesprek met ouders worden geïnitieerd en zal ook de school door het College van Bestuur worden gehoord.

Verwijdering

Redenen voor verwijdering

Ook bij verwijdering van een leerling zijn er geen wettelijke grondslagen die bepalen wanneer een verwijdering is toegestaan. Wel dient de verwijdering van een leerling 'het laatste redmiddel' te zijn. Er mag geen ander lichter middel dan verwijdering mogelijk zijn. Denk hierbij aan de situatie waarbij een leerling 'een gevaar voor zichzelf of zijn omgeving vormt'. Ook kan worden gedacht aan de situatie dat sprake is van ernstig wangedrag en een onherstelbaar verstoorde relatie tussen leerling en school, of tussen ouder(s)/verzorger(s) en school. Maar denk ook aan de gevallen waarbij de school handelingsverlegen is en de leerling niet meer het (passende) onderwijs kan bieden dat de leerling nodig heeft.

De verwijderingsprocedure

Dossieropbouw

In iedere situatie waarin aan verwijdering wordt gedacht is dossieropbouw essentieel. Bij leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte leg je alle interventies op het gebied van extra ondersteuning vast. Wanneer sprake is van wangedrag van de leerling en/of ouders omschrijf je zo concreet en gedetailleerd mogelijk de feiten en omstandigheden waaruit het wangedrag van de leerling blijkt. Let erop dat deze omschrijving objectief en neutraal is. Ook wanneer er sprake is van een verstoorde verhouding tussen ouders en school leg je vast wat je als school hebt gedaan om de verhouding te trachten te herstellen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een mediationtraject.

Voornemen tot verwijdering

1. Enkel het College van Bestuur van INOS (bevoegd gezag) is bevoegd tot het nemen van een verwijderingsbesluit op grond van de Wet op het primair onderwijs.

Let op! Strikt genomen is de directeur van de school dus niet bevoegd om een verwijderingsbesluit te nemen. Wat doe je dan als directeur?

2. Als een directeur verwijdering overweegt, bespreekt hij dit te allen tijde vooraf met het College van Bestuur.
3. Zorg ervoor dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.

Let op! Zonder dat je een andere school bereid hebt gevonden om de leerling toe te laten mag het College van Bestuur niet tot verwijdering overgaan. Het vinden van een andere passende onderwijsplek voor de leerling is dus essentieel.

Afhankelijk van de reden van verwijdering kan dit ook een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs zijn. In dat geval moet je als school reeds de TLV hebben aangevraagd bij het samenwerkingsverband. Nog mooier zou zijn als het samenwerkingsverband de TLV reeds heeft afgegeven alvorens de verwijderingsprocedure in gang wordt gezet.

Let op! Het is goed om met ouders in gesprek te gaan over de nieuwe school van de leerling. Echter, de visie van de ouders is absoluut niet leidend. De medewerkers van de school (en ook het samenwerkingsverband) zijn de onderwijskundige professionals. Om die reden is het op hun weg gelegen om een andere passende onderwijsplek te vinden voor de leerling. Laat je hierin dus niet leiden door ouders! Wanneer je denkt aan een andere meer passende onderwijssetting, ga daar dan ook voor.

4. Het College van Bestuur toetst of de informatie uit het leerlingdossier van de leerling die (mogelijk) wordt verwijderd een verwijderingsbesluit kan dragen. Ook hoort het College van Bestuur de betrokken leerkracht samen met de schooldirecteur en/of de betrokken IB-er.
5. Wanneer punt 4 het geval is, zal het College van Bestuur een voornemen tot verwijdering opstellen.
6. Het voornemen tot verwijdering wordt schriftelijk en met redenen bekend gemaakt aan de ouders van de leerling. Het College van Bestuur verstuurt vervolgens het voornemen per aangetekende en gewone post, alsmede per e-mail naar ouders. Ook wordt het voornemen naar de schooldirectie toegestuurd.
 - a. In het voornemen tot verwijdering worden de ouders geattendeerd op de mogelijkheid om hun zienswijze op het voornemen in te dienen bij het College van Bestuur. Afhankelijk van de situatie zal het College van Bestuur de termijn voor de zienswijze van ouders vaststellen. Ouders kunnen hun zienswijze schriftelijk indienen.
 - b. Wanneer ouders mondeling hun zienswijze willen geven kan dat. Met ouders wordt dan een afspraak gemaakt op het bestuurskantoor. Van dit gesprek wordt een gespreksverslag gemaakt. Deze wordt als de zienswijze van ouders aangemerkt en naar ouders verzonden. Ook wordt dit document toegevoegd aan het leerlingdossier.

Het definitieve verwijderingsbesluit

7. Met inachtneming van de zienswijze van ouders - voor zover zij deze hebben ingediend of mondeling hebben toegelicht - zal het College van Bestuur een definitieve beslissing nemen over de beoogde verwijdering.
8. Het College van Bestuur neemt in het definitieve verwijderingsbesluit de redenen op waarom alsnog tot verwijdering over wordt gegaan, ondanks de argumentatie van ouders om dit niet te doen.
9. Ook wordt in het verwijderingsbesluit een bezwaarmogelijkheid opgenomen. Ouders kunnen binnen zes weken na de mededeling tot verwijdering bezwaar indienen bij het College van Bestuur.
10. Het besluit wordt per gewone post en per aangetekende post bekend gemaakt aan de ouders. Ook wordt het besluit per e-mail toegezonden aan ouders.
11. Het verwijderingsbesluit wordt bewaard in het leerlingdossier.

Wat doet de directeur na het versturen van het verwijderingsbesluit?

12. Nadat het College van Bestuur het verwijderingsbesluit heeft verzonden naar ouders en de school, controleert de school wat de definitieve datum van verwijdering is. Dit is opgenomen in het verwijderingsbesluit.
13. Na voornoemde controle zal de schooldirecteur de leerling per de verwijderingsdatum uitschrijven van de school. De leerling wordt vanaf die datum niet meer toegelaten tot het schoolgebouw.
14. Ook wordt geen onderwijs meer aan de leerling geboden op welke wijze dan ook. De leerling mag geen thuisonderwijs krijgen en ook geen boekjes, schriftjes etc. meekrijgen van de school.

Wat als ouders bezwaar indienen?

Wanneer ouders bezwaar indienen bij het College van Bestuur zal het College van Bestuur de schooldirecteur hiervan op de hoogte stellen. Vervolgens zal het College van Bestuur de vervolgstappen met de schooldirectie bespreken. Doorgaans zal een hoor- en wederhoor gesprek tussen school, ouders en het College van Bestuur plaatsvinden. Hiervan wordt een verslag hoor- en wederhoor gesprek gemaakt. Vervolgens zal het College van Bestuur binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een beslissing op het bezwaarschrift nemen met inachtneming van hetgeen tijdens het hoor- en wederhoorgesprek is besproken. Het verslag van het hoor- en wederhoorgesprek zal worden toegevoegd aan de beslissing op bezwaar.

B2024-045 Handleiding Schorsen en Verwijderen

Het CvB besluit na een positief advies van de GMR 5 maart '24 de handleiding Schorsen en Verwijderen vast te stellen.